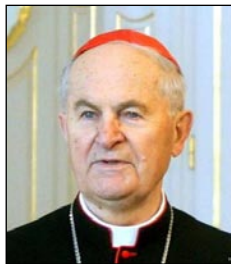


LA PROFETAĴOJ PRI KRISTO KAJ LIA RESUREKTO

Kiam la trian tagon por krucumo de Jesuo iris liaj du elrevigitaj disĉiploj al Emauso, Li mem asocietiĝis al ili dirinte al ili: “Ho malsaĝuloj kaj kore malviglaj por kredi ĉion, kion la profetoj antaŭparolis!



Ĉu la Kristo ne devis suferi ĉion tion, kaj eniri en sian gloron? Kaj komencante de Moseo kaj de ĉiuj profetoj, Li klarigis al ili el ĉiuj Skriboj la dirojn pri Li mem (Luk 24, 25-27).

Kristo tiel nin atentigis pri la unika eveno, kiun ni povus nomi literatura miraklo.

Kion sub tio pensi?

Fakton, ke la personon de Jesuo Kristo skizis libroj de la Malnova Testamento multajn jarcentojn antaŭ lia naskiĝo.

En daŭro de 4000 jaroj paŝon post paŝo estas skribata biografio de la Mesio pli frue, ol Li naskiĝis. Ido de virino, kiu piedpremos kapon de la tentanto, promesita komence de la homhistorio, iĝas espero de Israelo. Abrahamo ekscias, ke Li devenos el lia nacio; pli poste aperos antaŭdiraĵo, kiu el la dek du israelaj triboj donos devenon al la Mesio: estos tio domo de Jehuda kaj en ĝi la reĝa familio de Davido. Kiel tiamaniere mallarĝiĝis rondo ĉirkaŭ la estonta Mesio, la profetoj aldonis pliajn konturojn por kompletigo de lia bildo. Laŭ Jesaja Emanuelo, aŭ “Dio kun ni” – ankaŭ la nomo estas okulfrapa – naskiĝos el virgulino; Micha antaŭdiras, ke loko de lia naskiĝo estos Betlehemo; Malaĥi en la kvina jarcento antaŭ Kristo precizigas, ke speciala antaŭulo preparos lian alvenon; Jesaja kaj psalmoj antaŭdiras, ke adorklinos antaŭ Li saĝuloj el oriento; laŭ Hoŝea Li portempe loĝos en Egiptujo. Zeĥarja, Jesaja kaj kelkaj psalmistoj kompletigis bildon multkolora: estonta Mesio estos malriĉa, Li pene ekde la juneco laboros, sed dume Li estos iu paŝtisto

kaj reĝo. Li serĉos perditajn ŝafojn, Li venos heroldi ĝojan mesaĝon al malriĉuloj, al la malliberuloj Li heroldos liberigon, al blinduloj ricevon de vidpovo. Perfidos Lin tridek arĝentaj moneroj, oni surkraĉos Lin, per vinagro estingos lian soifon.

La 21-a psalmo enmetas en la buŝon de la estonta Mesio tiujn ĉi vortojn:

“Mia Dio, mia Dio, kial Vi forlasis Min? Ĉiuj, kiuj min vidas, insultas min; malfermas la buŝon, balancas la kapon. Ĉirkaŭas min hundoj, bando da krimuloj obsedas min. Ili vundis miajn manojn kaj piedojn: Mi povas nombri ĉiujn miajn ostojn. Ili dividas inter si miajn vestojn; pri mia tuniko ili lotas...”

Fine Danielo antaŭdiras pli precize eĉ la tempon, kiam venos la Mesio: ne tutajn mil kvincent jarojn post denova konstruo de la jerusalema templo.

Por montri tion ni tralegu fragmentojn el Jesaja pri la suferado de “la servanto de la Sinjoro” (Jes 52):

“Li ne havis staturon nek belecon; ni rigardis Lin, sed Li ne havis aspekton, per kiu Li plaĉus al ni. Vere, niajn malsanojn Li portis sur si, kaj per niaj suferoj Li sin ŝarĝis; sed ni opiniis Lin plagita... Tamen Li estis vundita pro niaj pekoj, dispremita pro niaj krimoj... Li estis turmentata, tamen Li humiliĝis kaj ne malfermis sian buŝon; kiel ŝafido kondukata al buĉo kaj kiel ŝafo muta antaŭ siaj tondantoj, Li ne malfermis sian buŝon... Inter malbonaĝuloj oni donis al Li tombon... iliajn pekojn Li portos sur si... Li estis alkalkulita al krimuloj, dum Li portis sur si la pekon de multaj kaj petis por la krimuloj...”

Ĉi tie ni havas la tutan teologion pri la substitua sufero de Kristo. La kvar kantoj de Jesaja pri “servanto de Javeo” pli taŭgas por Nova ol Malnova Testamento. Ne senkaŭze iuj nomas Jesajan la kvina evangeliisto. Tiu ĉi profeto priskribas estontan suferon de Jesuo kvazaŭ Li ĝin jam vidus, malgraŭ tio, ke Lin de Kristo dividis ankoraŭ tutaj jar-

centoj. Iuj modernaj racionalistoj volis tion solvi kaj eligi tiun ĉi literaturan miraklon tre simple: ili proklamis, ke tiu ĉi partaĵo estis verkita post la morto de Kristo. Nu denove ekparolis rokoj kaj papirusoj: la grotoj de kumranaj altaĵoj disponis en kvindekaj jaroj, dum centjaroj kaŝitajn skribulaĵojn kaj inter ili ankaŭ la manuskripton de la tuta nia Jesaja. Tiu ĉi kopiaĵo ververe devenas el la unua ĝis la dua jarcento, sed antaŭ Kristo. Tio signifas, ke la originalo de la antaŭdiraĵo de Jesaja devenas el ankoraŭ pli malproksima tempo antaŭ Kristo.

Se ni do per unu mano prenos biografion de Jesuo el la Nova Testamento kaj per la dua mano ĉiujn profetaĵojn pri Mesio el la Malnova Testamento, ni ne povas eviti la demandon, kiel eblas klarigi sufiĉe perfektan priskribon de la persono de Kristo kaj la certan specon de lia biografio *ante litteram*, priskribita kvincent jarojn antaŭ lia naskiĝo. Ĉu tio ne estas iu literatura miraklo? Kaj kiel ĝin klarigi?

Ĉu vi opinias, ke pri kreo de la kredo pri dieco de Jesuo Kristo havis gravan influon kredo je lia resurekto, sed kiun neniu propraokule vidis?

La resurekto de Kristo certe firmigis la kredon de liaj disĉiploj pri lia dieco. La resurekto estis dekomence unu el la ĉefaj punktoj de la kristana kredo.

Kristo mem, ankoarŭ dum sia agado kelkfoje antaŭdiris kiel sian morton tiel ankaŭ sian resurekton. Ekzemple kiam de Li fariseoj postulis signon el ĉielo, Li respondis al ili: “Generacio malbona kaj adultema serĉas signon; kaj signo ne estos donita al ĝi, krom la signo de Jona” (Mat 16,4). Per tiu ĉi bildo Li aludis, ke Li eliros el la tomto viva. Kiu volus nei la resurekton, unue li devus fari ordon pri tiuj ĉi antaŭdiraĵoj, sed ankaŭ pri aliaj faktoj. Ĉar la resurekto faras unu tutajon kun la mirakloj de Kristo, kun la resurekto de Lazaro, eĉ kun la solena atestado pri sia dieco, kiun Jesuo efektivigis antaŭ la juda tribunalo kaj kiu estis fina kaŭzo de lia kondamno. Se estas la vero, ke neniu el liaj disĉiploj vidis

Kriston en momento de lia resurekto, restas la fakto, ke la apostoloj kaj ankaŭ la piaj virinoj vidis malplenan tombon, jes, ankaŭ Lin mem en lia glorigita korpo: ni ekmemoruj Petron, Johanon, la apostolojn en vespermanĝejoj, poste ilin ĉiujn kun nekredema Tomaso, disĉiplojn survoje al Emaŭso, denove apostolojn suborde de la lago kaj fine kvincent disĉiplojn, kiujn rememoras sankta Paŭlo. Temas pri diversaj personuloj, kiuj ne estis inklinitaj facianime akcepti la resurekton: sufiĉas memoriĝi nefidemon eĉ nekredemon ne nur de Tomaso, sed ankaŭ de Petro kaj aliaj apostoloj, kiel ankaŭ de la emausaj disĉiploj.

Por la unua komunumo la resurekto estis tiel grava realeco, ke ĉe la elekto de Mateo kiel apostolo anstataŭ Judaso estas la plej grava kondiĉo, ke li estu atestanto de la vivo de Kristo, sed antaŭ ĉio de lia resurekto. De la komenco mem ĝi iĝas piliero de la predikado tiom, ke Paŭlo diras: “Se Kristo ne releviĝis, via fido estas vana.” Se io estas historie certa, tiel ĝi estas io historie pruvita, tiel ĝi estas fakto de la kredo je resurekto de Kristo en la unuatempa Eklezio, kaj tio de la plej frua komenco. Do ne temas pri ia mito, kiu ekstus dum paso de tempo. Kiel klarigi fakton de tiu ĉi kredo? Ĉu per oportuna neado de ĉiuj faktoj, interrilatoj kaj cirkonstancoj?

Ĉar temas pri la eksterordinaraj eventoj, kiuj sen allaso de dieco de Kristo iĝas neklarigeblaj. La historio nin alkondukas ĝis la pordego de la kredo mem, ĝi starigas nin kiel Tomason rilate al tiu eksterordinara personulo, sed finan kaj plenan klarigon ĝi lasas al la kredo. Ĉiuj cirkonstancoj, eĉ tiu la plej strangaj, subite trovas sian logikon, se ni ekkredas al Jesuo Kristo, kiu ĵuranta je la viva Dio proklamas, ke Li estas vera Filo de Dio. Estas tio por Li mortverdikto, sed ankaŭ komenco de la glorigo. Kaj por ni tiu ĉi ekkono malfermas kune kun la mirakloj kaj precipe kun la resurekto novajn horizontojn: **KRISTO VIVAS! HALELUJA!**

El broŝuro Kristo hieraŭ kaj hodiaŭ (Kristus včera i dnes) de Kard. Jozef Tomko